

Дизайнерські рішення, доповнюючи ергономічні, дозволяють суттєво підвищити якість елементів системи «людина – одяг». Визначаючи якість виробу в системі та створюючи цілісний продукт через організацію та гармонійне поєднання його елементів, дизайнер з'ясовує і реалізує структурні та функціональні зв'язки на основі єдності художнього, наукового і технічного підходів. Крім того, дизайнер, як і фахівець з ергономіки, розробляючи комплексне рішення щодо створення системи, обов'язково враховує людський фактор, вимоги споживача.

Соціальна орієнтованість дизайну, споконвічно властива його природі як діяльності із різнобічного врахування «людського чинника», який представляє у виробництві інтереси масового споживача різних соціальних груп, є особливо важливою в ситуації, що склалася, і характеризується гострими соціальними проблемами. Сьогодні дизайнери повинні брати участь у вирішенні комплексних соціально-економічних і екологічних проблем, процесів, умов і елементів життєзабезпечення й життєдіяльності людини й суспільства, безпосередньо пов'язаних з поліпшенням якості життя населення України.

Список використаної літератури

1. Гамаш Д.Л., Бідюк П.І. Людський фактор та ергономіка (Вступний курс) Київ : Корнійчук, 2001. 279 с.
2. Голобородько В.М. Вибрані глави проєктивної ергономіки. Антропоморфний фактор: навч. посіб. Харків : ХДАДМ. 2004. 216 с.
3. Голобородько В.М., Свірко В.О., Рубцов А.Л. Ергодизайн як методологічна стратегія сучасної дизайн-ергономічної діяльності *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архитектура*. 2013. № 2. С. 23–26.
4. Дизайнерська діяльність: стан і перспективи Інформаційно-методичне видання / Свірко В.О., Бойчук О.В., Голобородько В.М., Рубцов А.Л. Київ : УкрНДІ ДЕ, 2014. 171 с.
5. Ергономіка та основи ергодизайну: методичні рекомендації до виконання курсової роботи / уклад. : Л.Р. Гнатюк, В.М. Заплатинський. Київ : НАУ, 2011. 40 с.
6. Основи ергодизайну: навчальний посібник / Свірко В.О., Бойчук О.В., Голобородько В.М., Рубцов А.Л. Київ : НАУдрук, 2011. 300 с.
7. Основи ергодизайну URL: <http://elib.lutsk-ntu.com.ua/book/knit/ktpn/2011/11-40/page28.html> (дата звернення: 18.03.2019).
8. Словник з дизайну і ергономіки / Свірко В., Ашерев А., Голобородько В., Бойчук О. та ін.; під загальною редакцією В.О. Свірка. Київ : видавництво НТМТ, 2009. 130 с.

ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ У ПОЗАУРОЧНІЙ РОБОТІ З ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Рутковська О.М.
м. Полтава

Анотація. У статті розглядається актуальна проблема освітньої діяльності сучасних навчально-виховних закладів – розв'язання проблем безпеки життя і діяльності учнів у позаурочній роботі з трудового навчання.. Аналізується поширення на всій території України сучасної моделі навчального закладу – школа сприяння здоров'ю. Обґрунтовується залучення батьківської громади, фахівців медичної галузі, органів місцевого самоврядування, громадських організацій до здійснення превентивних заходів щодо профілактики негативних явищ серед дітей та молоді, формування в них культури здоров'я. Розкриваються критерії діяльності навчального закладу сприяння

здоров'ю, які повинні визначати не лише задекларований процес формування культури здоров'я, а й бути спрямовані на кінцевий результат у вигляді збільшення кількості абсолютно здорових дітей, зменшення їх кількості, що мають функціональні відхилення у стані здоров'я.

Ключові слова: безпека, життєдіяльність, школа сприяння здоров'ю, позаурочна робота, трудове навчання.

Сучасні діти зазнають негативних впливів довкілля: дихають забрудненим повітрям, несистематично та неякісно харчуються та, в переважній більшості, не приділяють належної уваги власному здоров'ю. Профілактичні огляди школярів, що проходять щорічно у м. Полтаві визначають здоровими, тобто без жодних зауважень з боку спеціалістів, лише 12,5% дітей. Наступна група дітей, а це близько 56%, мають функціональні відхилення у стані здоров'я, але в них є всі шанси стати абсолютно здоровими. Майже 30% школярів входять до так званої диспансерної групи – вони страждають на хронічні захворювання. 1,7% – це діти-інваліди.

Тому, актуальним напрямом освітньої діяльності сучасних навчально-виховних закладів є розв'язання проблем безпеки життєдіяльності учнів у позаурочній роботі з трудового навчання. Сьогодні на всій території України отримала поширення сучасна модель навчального закладу – школа сприяння здоров'ю, яка передбачає залучення батьківської громади, фахівців медичної галузі, органів місцевого самоврядування, громадських організацій до здійснення превентивних заходів щодо профілактики негативних явищ серед дітей та молоді, формування в них культури здоров'я. Такі школи діють у 44 країнах у рамках міжнародного проекту «Європейська мережа шкіл сприяння здоров'ю» під егідою Єврокомісії, Європейського Бюро ВООЗ та Ради Європи. В Україні проект запроваджено у 1996 році за національною програмою «Діти України» та Наказом № 206/272 від 20.07.1998 р. «Про подальше впровадження міжнародного проекту «Європейська мережа шкіл сприяння здоров'ю» в Україні» [1].

179 навчальних закладів України створюють Національну мережу шкіл сприяння здоров'ю, які відповідають орієнтовним критеріям позаурочної діяльності навчального закладу сприяння здоров'ю, які повинні визначати не лише задекларований процес формування культури здоров'я, а й бути спрямовані на кінцевий результат у вигляді збільшення кількості абсолютно здорових дітей, зменшення їх кількості, що мають функціональні відхилення у стані здоров'я. Орієнтація таких шкіл лише на процесуальну складову призводить до того, що заходи здоров'язбереження носять формальний характер без виходу на прогнозовані кінцеві результати.

Переходу до глобального стійкого майбутнього повинна відповідати нова освітня модель позаурочної діяльності, спрямована на усунення загроз життєдіяльності, до функцій якої додається зовсім нова «рятувальна» освітня функція. Позаурочна робота з трудового навчання повинна стати дієвим чинником сприяння сталому розвитку, спрямованого на усвідомлення школярами відповідальності за власне майбутнє та майбутнє наступних поколінь.

Список використаної літератури

1. Наказ Міністерства освіти і науки України № 206/272 від 20.07.1998 р. «Про подальше впровадження міжнародного проекту «Європейська мережа шкіл сприяння здоров'ю» в Україні».